

Resultats de contaminació per nitrats de les fonts d'Osona i el Lluçanès 2023

El Grup de Defensa del Ter portem 25 anys analitzant els nitrats de les aigües de les fonts d'Osona i el Lluçanès. Enguany s'han mostregat 170 fonts, amb la coordinació i ajuda de 61 persones voluntàries, a qui agraïm aquesta tasca.

Aquest any, de les 170 fonts, només rajaven i n'hem pogut prendre mostra a 99 fonts. D'aquestes, un 41% estan contaminades, mentre que l'any anterior n'hi havia un 46,1% de contaminades. La mitjana de nitrats d'aquestes fonts que ragen és de 56,1 mg/l front dels 60,9 mg/l de nitrat de l'any passat.

Un anàlisi purament numèric de les dades pot fer pensar que la situació ha millorat, però cal tenir en compte que la pluja recarrega les masses d'aigua subterrànies i així és com el nitrogen present al purí hi arriba. Actualment, al fer més de trenta mesos que pràcticament no plou, el nitrat es va quedant als camps. El Grup de Defensa del Ter, creiem que les dades indiquen que portem anys en una situació molt greu de saturació del sòl i les masses d'aigua amb nitrats i la notícia d'aquest any és que fins a un 42% de les fonts no ragen, equivalent a 71 de les fonts mostregades, augmentant el valor de l'any passat, ja molt elevat, d'un 33% del total.

El top 3 de contaminació de les fonts segueix amb uns valors altíssims:

- 1- Font de Gallisans (Santa Cecília de Voltregà) - 543,8 mg/l
- 2- Font del Raig (Torelló) - 291,8 mg/l
- 3- Font Salada (Gurb) - 221,0 mg/l

El Grup de Defensa del Ter volem posar sobre la taula la gravetat de la situació, que en el context de sequera actual, la contaminació de les masses d'aigua subterrània ens fa cada dia més pobres. Hem arribat al futur que fa anys que anunciàvem, cada vegada hi ha menys aigua i la poca que hi ha està en mal estat. No es tracta de quelcom que pugui canviar per si sol, és necessari que com a societat provoquem el canvi necessari. No es pot seguir gastant aigua en un model caduc de producció de carn barata. Els més d'un milió de porcs que cohabiten amb nosaltres a la comarca consumeixen una gran quantitat d'aigua, sobretot en la neteja de les corts. Aquesta aigua bruta, el famós purí, és abocat als camps, qualificant-lo com un regal del cel per la terra. Però res més lluny de la realitat, el purí és molt més un contaminant que un adob, ja que el nitrogen que conté es troba en una forma que quan plou va directament a contaminar les masses d'aigua.

Prou d'aquest relat creat per un dels sectors econòmics amb més pes del país! Hem d'escollir si volem seguir sent una fàbrica de carn barata o fer un canvi a un model que estigui relacionat amb la terra.

Aquest any reivindiquem l'esperança que neix de l'activisme, una lluita que vol aconseguir que en un futur les fonts ragin abundoses i netes. Per això, aquests dies previs a la presentació dels resultats, hem fet una crida al voluntariat que ha participat al mostreig de les fonts, perquè ens fes arribar vídeos mostrant el que significa per cadascú l'esperança al voltant de l'aigua, i els hem anat fent públics cada dia.

Creiem que en aquests temps tan convulsos és necessari, més que mai, l'activisme ecologista. I que de cap manera volem, ni podem, renunciar a l'emoció de trobar una font d'aigües pures quan la set ens fa defallir, de veure paisatges espectaculars que semblen pintats per fades, i de gaudir de la vida i de la sort que tenim de viure en un indret on la natura hi és així de generosa.

Grup de Defensa del Ter
24 de març de 2023